

at kunne forstaa og hans Meningsfæller kunne formodentlig heller ikke, at jeg anser det for hæderligere for en ærefjer, ja endog for en stolt Karakter at høre sig under sin Pligt og modtage en Tilrettevisning, som han er pligtig til at taale, end at oppuste sig til det Overmod, som i egenhærlig Selvforgubelse ikke tror det muligt, at man kan have havt Uret. Det ligger i Sagens Natur, at Overordnede og Underordnede kunne have forskjellig Mening, og at baade overordnede og underordnede Embedsmænd kunne tage Feil; men der er overordnede Autoriteter, fordi der maa være een Mening, som er afgjørende, og det er den overordnede Autoritets, hvorunder de Underordnede maa høre sig. Det er deres Pligt. Her er ikke Tale, om de erkjende den eller ikke, at de have Uret, de skulle høre sig under Autoriteten, og det tror jeg, enhver hæderlig Embedsmand kan gjøre, uden at det forkleiner hans Ære. Det andet Punkt, om hvilket der er Tale, fremkom fra det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (Th. Kruse). Han sagde, at jeg ved mine Udtalelser i Gaar gav Regjeringen et Dementi, idet jeg betragtede Gjenstanden for nærværende Forespørgsel som en meget ubetydelig Sag. Ja, det Sidste er fuldkommen rigtigt, men jeg kan ikke indse, hvorledes det ærede Medlem vil udlægge det som et Dementi til Regjeringen. Det er jo ikke Skolelærer Andersens Uttring, som man her har gjort til Gjenstand for Paataale, det er ikke Regjeringens Forhandlinger i Statsraadet, men det er den Tilrettevisning, som Ministeren har givet ham, og det betragter jeg som en meget ubetydelig Sag. Jeg yttrede i Gaar, at man gjorde de mest underordnede Bagateller her til store Numere, og hvad der er passeret siden, stadfæster denne Uttring. Snebolden er rullet, til den er bleven til en Lavine, som har antaget saa store Dimensioner, at man næsten maa forferdes derover, og naar man saa gaar tilbunds i denne Lavine og undersøger den indre Kjerne, som har sat disse store Mæsser i Bevægelse, saa er det hele en Vidster, der er givet en Skolemester. Der tror jeg, man kan benytte det af det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg) i Gaar brugte Udtryk og sige, at man maa gaa tilbage til Oldtiden for at finde en Vidster, der har spillet en saa stor Rolle. Lør jeg tillade mig at gjøre de Herrer opmærksomme paa, hvor stor jeg anser den Rolle for at være, som man nu har givet denne Vidster. Behandlingen af denne Sag vil ikke kunne afgjøre, hvorvidt den ærede Kultusminister har Ret eller ikke, ei heller hvorvidt Hr. Andersen er stet Ret eller Uret, men den vil paa en særdeles betegnende Maade oplyse, hvorvidt Tilliden til den almindelige Valgret og til det Thing, der er fremgaaet af den almindelige Valgret, er paa sin rette Plads eller ikke. Jeg tror, at Spørgsmaalet har antaget større Dimensioner, end de Herrer selv have

overveiet. Det er ikke mer end to Dage siden, at man her i denne Sal vedtog en Dagsorden, hvori det høie Thing udtalte sin Dom over to Embedsmænd, som ikke vare hørte; ei heller vare de Mænd, som man ansaa for forurettede, hørte; Sagen var slet ikke undersøgt; ja, der forelaa ikke en Gang Dplysning om, hvorvidt de Monnonpræster, hvis formentlige Rettigheder man den Gang paataalte, vare danste Undersaatter og havde Krav paa de statsborgerlige Rettigheder, som man paastod vare krævede, og dog udtalte Thinget en Dom over disse Embedsmænds Færd og bestyldte dem for den grove Forsælse at have krænkert Grundloven. Nu kommer man her i Dag og forlanger, at Thinget skal udtale sin Misbilligelse af Kultusministerens Færd, blot fordi han ifølge nogle Mænds ensidige Mening ikke har tilstrækkelig undersøgt et Tilfælde, hvori han som Foresatte meddelte en Tilrettevisning. Jeg paastaar, at naar Danmarks Folkerepresentation, der skulde være Garanti for, at enhver Beslutning af Thinget var Frugten af en samvittighedsfuld og upartist Overveielse, — 2 Dage efter hinanden kan vedtage to Beslutninger, der staa i en saa stærkende Modstrid med hinanden, saa fælder den Dommen over den almindelige Valgret og det Thing, der er fremgaaet af samme.

J. M. Hansen: Det er ingenlunde for at sige det Allernærmeste til den ærede sidste Taler, at jeg har bedet om Ordet. — Da det ærede Medlem for Rjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) har fordybet sig i de senere Aars Historie, for saa vidt han kunde bruge den, og har udtalt sig om Ting, der ligge overmaade langt fjernede fra den Sag, hvorom her er Tale, haaber jeg, at den ærede Formand vil tillade mig at følge det ærede Medlem noget paa den Vej, hvorpaa han er staaet ind, uagtet det ikke staaer i Forbindelse med nærværende Sag. Det ærede Medlem har her faaet en Leilighed, som vist har været ham særdeles velkommen, til at udtale sig paa sin bekendte meget morsomme Maade om forskjellige Ting, som han ellers ikke let vilde kunne faae Leilighed til at omtale. Han har grebet denne Leilighed, uagtet der her var meget langt fra at være en virkelig Anledning dertil, og han er, som sagt, kommen ind paa forskjellige Ting, som jeg dog kortelig maa ledsage med nogle Dplysninger. Det ærede Medlem begyndte med at sige, at vi i Begyndelsen af forrige Samling havde holdt os noget tilbage ved den første Behandling af de Sager, der da forelaa til Forhandling, men at vi derimod i Aar ifølge gammel Skik og Brug havde indladt os paa Forhandling om de forskjellige Sager. Det Sele var hidtil gaaet meget fredeligt og roligt af, og han havde været særdeles glad, sagde han, over at det gik saa roligt og stille hen, men nu fandt han, at der var kommet noget Andet frem. Jeg veed ikke, om det ærede Medlem mest badlede det,